

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznaila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 131.

V Ljubljani, v petek 12. junija 1885.

Letnik XIII.

Kmetom v pomoč.

Piše Ivan Belec.

(Konec.)

Naša sedanja vlada *) in tudi marsikteri državni in deželni poslanci imajo prav dobro voljo kmetom pomagati, ali ne morejo, ker imajo pri nas liberalci in židje še preveč veljave. Ti poslednji pravijo namreč, kmetje so zadovoljni, saj se nič ne pritožujejo, zato ni treba postav spreminjati.

Glavni namen temu spisu je pokazati kmetom, da se jim more pomagati, kdo da jim more pomagati in kako naj sami na pravem mestu za pomoč trkajo. Vsi občinski zastopi in tudi posamezna društva naj v smislu tega spisa ponavljajo prošnje (peticije) do vlade, do državnega in deželnega zbora. Isto tako naj se v tej zadevi volilci obračajo do državnih in deželnih poslancev, pri novih volitvah naj se pa volijo le taki, ki so vneti kristjani in od katerih se sme pričakovati, da se bodo po svoji moči potegovali za vstanovitev nezadolžljivih stalnih domov. Ko bi kmetje le trkali in trkali, pa bi gotovo kaj dosegli; vlada bi se ne branila in liberalci bi morali odjenjati. Ako so na Švicarskem letos sklenili napraviti stalne domove, zakaj bi jih pri nas ne mogli?

*) Poljedelski minister Falkenhayn se je z odlokom 24. dec. 1881 obrnil do deželnih predsednikov, deželnih odborov, okrajnih glavarstev, kmetijskih družb, hranilnic in posameznih veljavnih mož, naj mu sporočijo svoje mnenje, bi li ne bilo dobro, ko bi se sedanje dedno pravo na kmetih odpravilo in bi se vstanovili nekaki nepopolni stalni domovi. Pregledoval sem poročila, ki so ministru došla iz raznih avstrijskih krajev in reči moram, da so bila večidel zasukana po liberalni šabloni, češ, kmetom se ne godi tako slabo, saj imajo nekteri še denar izposojen, komur se pa slabo godi, je sam kriv; le malo več poduka je treba, bo pa vse dobro, postav pa ni treba spreminjati. Osupnil sem pa pri poročilu — kranjske kmetijske družbe. Mislil, da bolj židovskega poročila minister ni od nikoder dobil. Jaz bi ne rekel dosti, ko bi bila pri tem poročilu podpisana kaka posamezna oseba ali poročilo govori v imenu vse kmetijske družbe („das ist der Standpunkt, auf dem unsere Gesellschaft steht“). Morebiti bom o priliki dokazal, da bi se taki vulgarno-liberalni sofizmi velikobolj podali kaki židovski banki, kot kranjski kmetijski družbi.

Vse, kar smo mi tu nasvetovali, bi se gotovo precej ne moglo doseči, ker imajo, kakor smo rekli, liberalci še preveč veljave, ali nekaj bi se že dobilo. Za začetek bi bilo dosti, ko bi se sklenilo kakor na Srbskem, da mora družini v vsakem slučaju ostati nekoliko oralov zemlje s primerno potrebščino, ali pa, ko bi se sklenilo, da se ima polovica dolga odkupiti in da dolg ne sme presegati polovice zemljiške vrednosti. Začeti je težko, ko se pa enkrat začne, pa že gré, da se le vstrajno dela. Kakor hitro bi naše postave priznale, da je zemljiški dolg škodljiv, napravila bi se pot, po kateri bi se prišlo s časoma do popolno stalnih domov.

Ko bi kmetje čutili, da je njih stan zavarovan, zginila bi malomarnost in obupnost, ki se zdaj že marsikje kaže. Kmetje bi postali zadovoljni in državi hvaležni in državi bi se ne bilo treba nevarnosti bati. Popolnem trdna in zavarovana država bi lahko po ceni na posodo dobila. Ko bi bogatini ne mogli več na zemljišča posojevati, bi radi posojevali državi. Angleška banka je letos obrestni ponizala na 2% in potem bi zamogla dobivati tudi naša država denar po 2%. Zategadel bi mogla spremeniti svoje visokoobrestne dolgove v manj-obrestne. Ker bi polovico manje obresti plačevala, bi jej ne bilo treba niti krajcarja novega dolga delati, temuč bi jej letnih dohodkov še nekaj ostajalo. Ker bi kmetje laglje davek plačevali, bi država svoj dolg s časoma poplačala. In kadar bi državni dolg zginil, bi se tudi davki zelo znižali.

Ko se kmetje oprosté, bodo svoje dohodke sami živili, le nekaj malega davka bodo dajali duhovski in deželni gosposki. Potem jim nobena ameriška konkurenca ne bo mogla škodovali. Potem jim več ne bo treba zemljišč pustošiti, ampak marsikak krajcar bodo mogli porabiti za zemljiško zboljševanje. Zdaj še bogati in prebrisani gospodarji jako malo skrbé za zboljševanje, dobro vedo, da prinaša denar več obresti na posojilu kot v takem zboljševanju. Če napravi zdaj le en gospodar dolg, ostane dolg vsem njegovim naslednikom, isto tako bo potem, ako bo le en gospodar zemljišče zboljšal, zboljšanje ostalo bode vsem njegovim naslednikom.

Ko se kmetje oprosté, bodo tudi rokodelci in trgovci na boljem. Ako kmetje nimajo denarja, tudi rokodelci in trgovci nimajo zaslužka. Potem bodo rokodelci in trgovci veliko laglje in ceneje kredit dobivali, se vé, večidel le pri rokodelskih in trgovskih zadrugah.

Ko dobimo krščanske postave, bo za vse stanovne dobro, le oderuhi in špekulantje ne bodo imeli nič dela in nič zaslužka; zato se pa oderuhi krščanstvu tako ustavljajo in zato ne marajo nič slišati o krščanskih postavah.

Zdaj kmetje pač toliko pridelajo, da bi se mogli leto in dan pošteno živiti. A kako se godi? Žito in tudi druge pridelke morajo prodajati prav po nizki ceni, da dobé za upnike, sami morajo pa leto in dan stradati. Rokodelci in delavci morajo v nekterih krajih in tovarnah delati po štirinajst in več ur na dan, delati celó ob nedeljah in praznikih, in vendar si še poštene jedi in obleke ne prislužijo. V magacinih in tovarnah je pa vse polno kmetijskih pridelkov in tovarniških izdelkov, ki se končavajo, ker ni kupeca, da bi jih kupil in zategadel nastajajo krize. Zakaj se pridelki in izdelki končavajo? Zato, ker jih tisti, ki bi jih prav živo potrebovali, ne morejo kupovati, zato, ker tisti, ki pridelujejo in izdelujejo, nimajo denarja, zato, ker se kmetom in delavcem zaslužek trga. Ali ni v nebo vpijoč greh, da se pridelki in izdelki končavajo, tisti pa, ki v potu svojega obraza pridelujejo in izdelujejo, stradajo? Ali ni v nebo vpijoč greh, da se delavcem zaslužek trga. Kadar dobimo krščanske postave, bodo krize zginile in delavec bo dobival svoje plačilo.

Nekteri pravijo, ko bi bilo zdaj tudi vse dobro, koliko časa bi dobro ostalo? Ker se ljudje vedno množé, bi jih bilo kmalo preveč in zopet bi bilo hudo. Mi pravimo prvič: Ako mi svoje storimo, bo Bog tudi svoje storil, ako mi po krščanski živimo, nas oni, ki skrbí za tiče pod nebom in za cvetice na polji, gotovo ne bo zapustil. Mi pravimo v drugič: Zdaj je pač preveč ljudi na svetu, ko se pridelki in izdelki končavajo, mesto da bi jih ubogi kmetje in delavci živili. Na Irskem se je v zadnjih

LISTEK.

Izlet iz Gorice v Tržaško okolico.

(Dalje.)

Beseda Miramare bi v našem jeziku pomenilo: Ogled po morju, kajti zares se iz tega tik morja stoječega krasnega grada vživa diven razgled po obojih obalah Tržaškega zaliva. Na severo-zahodni strani ima Miramare tudi svoje malo pristanišče; tu plivka morje v kamenito podlago tega prekrasnega zimovišča in letovišča, v katerem je ta veliki cesarski, za Trst in okolico nepozabljiv dobrotnik, toliko časa s svojo soprogo Karloto zadovoljno in srečno živel, dokler ga ni pripravila tista čudna Sibila na Seni — Napoleon III. — ob vso srečo posadivši ga po naporih svoje armade na trbli Montezumov prestol v daljni Meksiki.

Jaz nisem videl še osebno tega gradu, zato ne morem tudi več o njegovi znotrajnosti povedati. Zdaj je on last naše presvitle cesarske rodbine. Nad gradom se vzdiguje položno krasen gaj z masliko (oljko), vinogradi in drugim sadnim in nesadnim

drevjem obsajen, ki sega na široko in dolgo in pa do železnične proge. Zdaj si ga lahko sleherni potovalec ogleduje, ker ima le svoje varuhe in oskrbnike v svojem ozidju. Obiskujejo ga potniki tudi zaradi obširnega muzeja, v katerem so krasne stvari in predmeti na ogled postavljeni.

Od tu je kratka postaja do Trsta, kamor prišope naš vlak ravno ob 8 1/4 ponoči. Poslovivši se od mojega sopotnika se podam, z malo torbico ob rami in dežnikom v roki v postajno poslopje, kjer sem ogledal po vozniku, kateri je imel po obljubi dragega prijatelja po-me priti. In res, hitro me prijazno nagovori nek mož v narodni okoličanski obleki, nisem li jaz tisti, kateri sem namenjen pri njih župniku v Barkovljah o praznikih prebivati? In ko mu pritrdim, grem z njim v zaprt voz (brum) in v četrt ure sva bila v Barkovljah. Veselo me pozdravi in pelje gostoljubni župnik v sobo ter me pogosti s svežimi morskimi ribami. Lep farovž stoji v sredi tako krasnega vrta skoraj tik morja; le cesta, ki pelje poleg morja v Miramare, je med obojim. Po kratki večerji in prijaznem pogovoru se podava oba k počitku.

Drugo jutro, na veliki petek, se je vršilo v župni

cerkvi petje pred tako imenovano suho mašo, deloma v latinskem, deloma v slovenskem jeziku, po znani Marušičevi latinsko-slovenski knjigi: „Veliki teden“.

Ko smo opravili ob 10. uri zjutraj na veliki petek sv. obrede k viši časti božji v župnijski cerkvi sv. I., poprašam g. župnika, je li daleč od tod na Prosek, ker jaz bi rad obiskal o tej priliki tudi tistega župnika, mojega znanca, č. g. M., s katerim je letos sama presvita cesarica govorila, ne da bi jo bil on poznal. Ko mi reče, da je Prosek oddaljen le eno uro gor čez hrib, in je takoj unkray Kontovela, primem brž za potno palico in korakam ter jo maham pri lepem malo vetrovnem vremenu med lepimi hišami in krasnimi vinogradi, in semtertje že cvetečim sadnim drevjem navzgor proti Kontovelu-Proseku. Ko stopim pod Kontovelom na cesarsko cesto, srečujem vse polno ljudi, okoličanov in Kraševcev obojega spola, gredočih in z raznim blagom obloženih iz bogatega pa od „irredente“ razjedanega Trsta. Lepo me malo da ne vsi pozdravljajo s starodavnim pravim krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Ali tudi z: „Dober dan“, kar je pa novošegno in ki gotovo

30 letih število prebivalcev za tri milijone zmanjšalo in še je preveč ljudi, in ko bi se v prihodnjih 30 letih zopet za tri milijone zmanjšalo, pa bi bilo še preveč ljudi. Zakaj? Zato, ker se delavcem in najemnikom zaslužek trga.

Ali je na Kranjskem preveč ljudi? Zdaj jih je pač preveč, kajti vsi zadolženi kmetje so odveč, ker zadolženi ne morejo lahko shajati. Ko bi pa ne bili zadolženi, bi se pa vsi, kolikor jih je, mogli pošteno živeti. Ko se stalni domovi vstanove, se bodo tudi zemljišča zboljšala in prostora bo še za veliko več ljudi. Sicer se pa ljudstvo, ki ne pozna liberalne navidezne svobode, nikdar čez mero ne množi. *) Prevelik naraščaj je le tam, kjer se zemljišča svobodno kosajo in kjer se tovarne kar tje v en dan postavljajo. Na Gorenjskem, kjer so razmerna najbolj trdni kmetje na Kranjskem, se v zadnjem desetletju, namreč od l. 1870 do l. 1880 prebivalstvo ni kar nič pomnožilo.

Ko dobimo krščanske postave, se bo tudi vera oživila in otroci se bodo v strahu božjem odgojevali. Kjer je živa katoliška vera, tam se tudi evangelijski sveti spolnujejo, tam je tudi devišstvo v časti. Ko bo revež videl, da se tudi taki, ki imajo vsega v izobilju, popolnem Bogu darujejo, se bo tudi on prostovoljno daroval. In ako bo tudi kak revež v zakon stopil, dobri ljudje bodo gotovo za njegove otroke skrbeli, kadar sam ne bo mogel.

Toraj se pri stalnem domu ne bo treba bati, da bi se ljudstvo preveč narastlo. In ko bi se tudi narastlo, bi se posamezni laglje izseljevali kot zdaj, ker imeli bi več denarja kot zdaj.

S tem končam svoj spis; želim, da bi ne bil glas vpijočega v puščavi. Bog daj, da bi mogli kmetje kaj kmalo to, kar si v potu svojega obraza pridelujejo, sami uživati!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. junija.

Notranje dežele.

Letošnje volitve na Koroškem so nas podučile, kaj časniki lahko dobrega, pa tudi slabega stori. Ni še dolgo, od kar je razširjen „Mir“ po Koroškem in že se vidi blagodejen sad njegovega vpljiva na ondašnje slovenske prebivalce. Le malo je manjkalo in z dvema poslanci bi bili zmagali za državni zbor, s štirimi pa so si upali na volišče; pred šestimi leti pa še za jednega ni bilo mogoče potrebnih glasov skupaj spraviti. Pred vsem mora toraj vsak požrtvovalen Slovenec na to gledati, da se „Mir“ po Koroškem, kolikor se dá, še razširi! Le na ta način nam bo mogoče čez drugih šest let gotovo dva če že ne treh zastopnikov si izvoliti. Je sicer neverjetno ali vendar resnično, da časniki dandanes čudeže delajo med narodom. Oni so tako rekoč živa šola in boljši od vsakega še tako dobrega agitatorja; časniki edini imajo moč zamrto narodnost zopet v življenje buditi in zaslužijo zaradi tega pač najtopleje podpore.

*) Govoriti bi se tu dalo o dveh pregrešnih skrajnostih, namreč o dvojeotročnem sistemu in o vlačugarstvu. Ali bolje je, da molčimo, ker vlačugarstvo bo pri stalnem domu samo zginilo, dvojeotročnega sistema pa hvala Bogu naši kmetje ne poznajo in ga pri stalnem domu tudi gotovo spoznali ne bodo. Pis.

ni tako pomenljivo, kakor prvo pozdravljenje, s katerim se naše dobro slovensko ljudstvo še skoraj povsod vzajemno pozdravlja. Kar mi pa pri Kontovelu ni dopadlo, je bilo to, da so me nekteri otroci nadlegovali za miloščino in to v laškem jeziku, akoravno ni še Tržaški lahonski magistrat pollaščil vključ njegovemu neumornemu prizadevanju niti Kontovela ni bližnje okolice. O teh naporih Tržaških očetov, pa malo pozneje! Tu sem opazil, da so nekteri otroci poleg Kontovela, prikriti iz vrtov lučali kamenje na potnike, kar je gotovo vse graje vredno, ker to znači le surovost in neotesanost. Tako malo nevoljen zaradi teh surovih paglavcev korakam skozi Kontovelj v onstransko čedno vas Prosek, kjer se prideluje tako zelo imenitno žlahtno vino „Prosekar“ imenovano. Bere se v zgodovini, da so že rimski cesarji in bogati Rimljani posebno radi pili ognjenega Prosekovca, kateri se prodaja zdaj v Trstu v steklenicah po 1 gld. 50 kr. (Polič stare mere!) In kdo bi ga ne pil, ako ima le veliko in dobro rejeno mošnjo?! Tako jo primaham po hoji pet četrtink ure na Prosek ter malo postojim pred gostilno Lukša, ki ima slovenski in laški napis na svojem pročelju. Utrujen od na-

Tri sto osem in štirideset poslancev izvoljenih je bilo koncem včeranjega dne v državni zbor. Volitev dalmatinskih mest je že znana po telegramu. V gališkem velikoposestvu izšli so iz volilnega vrča za Lvov-Grodek dr. Stanko vitez Starzynski, univerzitetni docent; za Zloczov-Brody grajščak Javorski; za Brzezany-Przemyslan grajščak Czajkowski; za Stanislov-Bohorodeczany grof Adalbert Dzieduszycki, znan po svojih nazorih o nalogi Slovanov v Avstriji in o politiki poslednje nasproti prvim. V Krakovskem velikoposestvu je izvoljen soglasno Mihael Bobrzynski, profesor na univerzi. Jutri si voli še dalmatinsko velikoposestvo svoje poslance in z volitvami smo pri kraju. — Kakor do sedaj računi kažejo, bo dodoča desnica v državnem zboru v najslabšem slučaju kakih 185 glasov imela na razpolaganje in to bo zadostovalo za krepko pobijanje sedanji vladi sovražne levice, kateri se bodo pridružili prej ko ne demokratje, antisemitje, Coroninijev klub in Lienbacher, kedar bo treba dvigniti se za kak Slovanom sovražen predlog ali pobiti, kar bi Slovanom na korist biti utegnili. Želeti bi bilo in tudi prav verjetno je, da bo večina še zdatneja, ker se o nekterih poslancih velikoposestva še ne vé gotovo, na katero stran se bodo obrnili. Sicer pa tudi že dosedanja najnižja večina zadostuje, da bo pobila, kar ji bo neprilicnih in škodljivih predlogov stavljenih. Nadjati se je pa, da se bodo tudi na levici še temu in onemu oči odprle in bo svoje brate pustil na cedilu, vidoč, da njihovo postopanje Avstrije ne more osrečiti. Da se bo to zgodilo, skrbeli bodo v prvi vrsti Knotzi, Pickerti in drugi možje, ki imajo „bolj napete strune“, s svojim strahovanjem in škiljenjem na Prusko.

Kakor vse kaže, Česka tudi letos še ne bo prišla iz slavnostnih veselje, v katerih se je lani celo leto zibala. Lansko leto sprejemala je namreč gledališčne goste iz vseh slovanskih pokrajin razun slovanskih, kateri pojdejo letos tje. Letos se tisti vlaki deloma še nadaljujejo, deloma se pa še bodo in bo med temi Čehom došla tudi deputacija njihovih bratov iz Amerike, o kateri smo enkrat že pisali. Ako ne bo imela posebne nesreče, mora v drugi polovici tega meseca že v Pragi biti. Konec tega ali pa v začetku bodočega meseca potrjen bo v Rimu novoimenovani Praški nadškof, grof Franc Schönborn, in bo veličastna instalacija njegova še v teku letošnjega leta. Meseca avgusta pridejo Slovenci v zlato Prago, in tako radosti in slavnosti zopet ne bo ne konca ne kraja.

Wurmbrandov predlog, zaradi kterega se je lansko leto v državnem zboru toliko prazne slame mlatilo, in kterega levičarji zopet letos mislijo potisniti na dnevni red v državnem zboru, „Nordd. Allg. Ztg.“ naravnost sleparijo imenuje. Čudno, kako je slepa strast naše Nemce z njihovo lastno krvijo po veliki Nemčiji v razpor spravila. Bismarkov organ potem dokazuje, da je Wurmbrandov predlog o postavnih določitvi nemškega jezika za državni jezik res gola sleparija. Bil je čas, ko se je že na to mislilo, nemškemu jeziku v Avstriji stališče s tem vtrditi in zavarovati, da bi se bil postavno določil za državni jezik. Peščica naprednjakov je pred leti, kadar so bili še liberalci gospodarji v državi, na vsak način zahtevala postavo za priznanje nemščine državnim jezikom. Levičarjem se je pa tako zahtevanje tedaj samo preneumno zdelo, ker so bili prepričani, da je zadosti odlokov in cesarskih patentov, ki nemškega jezika pravice čuvajo. V resnici ga tudi nihče ne spodriiva in ne napada. Kar so ti ljudje sami zamestali, pobirajo sedaj in iz blata vlečejo le za to, da bi z nevarnostjo, v kateri se po njihovih mislih nemščina nahaja, ljudi begali in slepili. Levičarji so dalje za to še le sedaj z Wurmbrandovim predlogom na dan planili, ker so bili prepričani, da bi ga sedaj državni zbor kot nekaj nepotrebne in ničevnega zavrgel. Dokler se je bilo nadjati, da bi se predlog

sprejeti utegnil, so bili tihi; sedaj pa, ko so prepričani, da ga večina ne mara, ga vsiljujejo, ker jim je odbitev njegova v jako dober agitacijski pripomoček. Tako „Nordd. Allg. Ztg.“. Rekli smo že in pri tem ostanemo, da če hočemo pravo vrednost naših nemško-liberalcev spoznati, moramo dotične ocene njihove po nemških pruskih listih iskati. Ondi so naslikani tako, kakoršni so v resnici, pri nas so vsi pobarvani.

Škof Strossmayer pripravlja se na bodoče potovanje v Beligrad na Srbsko, kamor se bo podal, kakor hitro se kralj Milan domu povrne iz svojega potovanja in pa avstrijski poslanec grof Khevenhüller zopet tje kaj pride. Strossmayer potoval bo v cerkvenem poslanstvu v Srbijo, da s kraljem in avstrijskim poslancem določi bodoče stališče katoliški cerkvi v Srbiji, kakoršno se ji spodobi. V Belem gradu imajo katoliki že zdavnej prostor določen, kjer se bo katoliška cerkev zidala; sedaj namreč katoliki ond nima drugo shajališče za službo božjo, kakor kapelico v poslopji avstrijskega poslanstva. Dve sobi ste se v ta namen posvetili. Prva manjša je zakristija, druga večja pa kapelica; po štirioglatem dvorišči gre pa procesija na veliko soboto in na sv. Telesa dan. Komur je bilo dano, v takem uboštvu službo božjo domače vere na tujem gledati, se mu mora pač čudna zdeti nebržnost naših omikanih stanov za taisto v domovini. Na tujem lastna revščina človeka veliko bolj pretrese, kakor pa ga doma najvišji lesk povzdigniti in navdušiti zamore. Bog daj toraj, da bi škof Strossmayer srečno opravil, kar si je namenil. Poleg tega cerkvenega namena obiskal bode pa tudi srbsko društvo učenjakov v Belemgradu, ktere misli povabiti na vdeležbo k slavnosti znanstvene akademije, ki jo bodo ob malem Šmaru v Zagrebu napravili, pri kateri slovesnosti se bo praznovala tudi sedemdesetletnica Strossmayerjeva.

Vnanje države.

Po najnovejših poročilih iz Londona je britanska kraljica sprejela odpoved Gladstonovega ministerstva, toda ne brezpogojno. Za sestavo novega ministerstva sta označena dva moža, lord Hartington namreč in pa Sir Northkote. Hartington hotel se je peljati h kraljici v Balmoral, da bi ji bil stvar pojasnil, pa mu je sporočila, da ni potreba, ker se bo ona sama konec družega tedna v Windsor pripeljala. Gladstone je bil od spomladi leta 1880 na čelu sedanje liberalne vlade in to proti volji kraljice. Ko so leta 1880 liberalci pri splošnih volitvah zmagali, odpovedal se je lord Beaconsfield 21. aprila. Kraljici ta prevrat ni bil prav nič po volji in se je posebno vstavljala, da bi Gladstone vladu prevzel. Pozvala je najprej Hartingtona, potem lorda Granville, da bi sestavila novo ministerstvo in še le potem, ko sta se oba tega branila, pozvala je kraljica Gladstona k sebi v Windsor, da ji sestavi pod svojim načelstvom kabinet. Granville prevzel je ministerstvo zunanjih zadev, Hartington ministerstvo za Indijo. Kakor se je Gladstone poprej odlikoval kot vodja liberalcev, tako je potem kot ministerski načelnik delal napako čez napako. Država, ki je do slej slovela med prvimi na svetu tako na morju, kakor so jo vele-sile tudi na suhem spoštovale, je sedaj po Gladstonu vsega blišča oropana, njena slava vničena ter obdana od vseh strani z blamažami. Tako slabega gospodarja, kot je bil Gladstone, Angleška ni še z lepa imela in ga morda tudi ne bo zopet kmalo dobila.

Pravi vzrok, da so Rusi z rožljanjem orožja zavoljo afganskega vprašanja tako naglo vtihnili, prišel je še le sedaj na svetlo. Res je sicer, da je ruski cesar miroljuben; enako je res, da so tudi ženske roke po svoje pripomogle, da se je mir ohranil, toda pravi vzrok pa to ni bil. Pravi vzrok, da Rusi niso napovedali Angležem boja, je v iztočnem morju. Trdnjavi Svea borg in Kronstadt,

dveh ravno tako gosto zapajčolanih gospic, in v navadni gosposki črni obleki, tega si ni mogel skoraj misliti. Tudi je ona gospá, o kateri je pozneje zvedel, da je bila cesarica, res tako goreče sicer z nazaj čez glavo zavihanim pajčolanom molila, in sicer obrnjena proti velikemu altarju. Po opravljeni precej dolgi molitvi je pa takoj zopet skrila obraz v tisti gosti pajčolan, tako, da jo res ni bilo mogoče spoznati, *) ker je brez dvoma hotla ostati nepoznana; kajti ona ni niti besedice spregovorila, tudi ne tedaj, ko mu je mlada grofica, dvorna gospa Majlath, ponujala nekaj v roko, kar pa, se vé, da g. župnik ni hotel nikakor sprejeti. Opazil pa je vendar toliko, da so bile vse tri gospe videti mlade in zelo gibčne in da so s smehljajočim obrazom jadno šle skozi Prosek nazaj proti Miramaru po nekem ozkem klanecu med vinogradi, za kterega dosihmal še sam ni vedel, akoravno je tu že nad štiri leta dušni pastir. Kmalu se mu je pa vse to zjasnilo, da je bila ona goreče moleča gospá cesarica in sicer takole: Vaški glavar „capovilla“, kakor se imenuje od

*) Č. g. župnik ima v obiskovalni sobi in v pisarnici obe podobi cesarja in cesarice in cele družine, kakor sem sam videl. Pis.

na kateri so se Rusi zapeljani po pisanih sporočilih tako zanašali, niste v takošnem položaju, da bi bili novim pomorskim topovom kos! Več in lepše se je o njih pisalo, kakor je bila resnica. Listi finske dežele so Rusijo prvi na to pomanjkljivost opozorili, ker so se bali za lastne pokrajine. Takoj po prvih dotičnih spisih podal se je ruski general v Sveaborg in Kronstadt in se je na svoje začudenje prepričal, da je res kar časniki trdijo. Polovica topov je bila še stare sisteme, ki se spredaj nabijajo, in tudi družega za vojsko potrebnega je bilo več na papirji, kakor pa v resnici. Rusi so bili gledé teh dveh trdnjav v ravno takem položaju, kakor Francozi konec minulega šestdesetletja, kedar se je sleparstvu pri Sedanu krona na glavo posadila. Ker so sprevideli, da se s takimi trdnjavami ne morejo uspešno Angležem vstavljati, so rajši misel na boj opustili za sedaj in se nanj še skrbno pripravljajo. Priprave se pa v Londonu z ravno tako silo vrše kakor v Petrogradu. Angleži popravljajo svoje brodovje, Rusi si gradé železnico po Turkestanu, da jim bo v oddaljenem trenutku mogoče, kar največ vojakov v Afganistan treščiti.

Francosko-kitajska pogodba bo kmalo dovršena. Kitajci so se za trdno odpovedali vsakojakemu vtikanju v Anamske zadeve in so Tonkin popolnoma francoskemu pokroviteljstvu prepustili. Zadeva polkovnika Herbingerja se ne bo v Parizu, temveč v Tonkinu dognala, ker se polkovnik sklicuje na priče, ki bodo zanj govorile. Zarad tega se je Herbinger zopet v Tonkin povrnil, kjer se bo pred vojnim zborom zarad umikanja iz Langsona zagovarjal.

Med **Francozi** in **Lahi** se je v najnovejšem času v Tunisu nekaj prigodilo, kar bi utegnilo povod kaki vojski postati, če se ne bo ob pravem času posebno od laške strani skrbelo, da se bo predrznost Lahov in židov po Tunisu primerno krotila. Na 2. junija zvečer dobil je brez kakega povoda nek francoski častnik v uniformi, iz gledišča gredé, od nekega Laha klofuto. Prijeli so ga in zaprli. Sodnija ga je obsodila na 6 dni zapora. Francoskega generala v Tunisu je ta malostna kazen tako razjarila, da je dal svojim vojakom povelje, da naj se brez razločka vselej orožja poslužijo, kedar bodo brez povoda napadeni ali se jim bo zabavljalo, ker le na ta način preskrbelo se bode francoskemu vojaštvu zopet potrebno spoštovanje. Sicer se je pa državni oblasti sami kazen prenizka zdela in je vgovor vložila proti razsodbi. Obsojenega Laha gnali so v Algir, kjer je za Tunis višja sodnija. Odhajajočemu so Lahi in židje napravili veliko poslavljenje in so Francozom grdo zabavljali. Zmerjali so jih z obešenjaki in banditi. Naj bi se pač Lahi ne norčevali dosti v severni Afriki, dokler se jim okoli rudečega morja slabo godi in godi se jim že tako, kakor se ni še kaki posadki kmalo tako godilo.

Angleži bi radi **Suakim Turkom** obesili, le-ti pa pravijo, da ga drugače ne zasedejo s turškimi vojakmi, kakor če se jim Angleži ob enem iz Egipta umaknejo. V tem smislu je turška vlada naročila svojemu zastopniku pogajati se v Londonu in nič drugače. Angleži pa o Egiptu nočejo prav nič slišati in bodo prej ko ne prisiljeni tudi v Suakimu svoje ljudi obdržati, če bodo sploh hotli ondi kako evropsko moč imeti, kajti Turki brez Egipta tudi Suakima ne marajo. Ker pa Angleži o tem nočejo nič vedeti, se je Turkov v Carigradu zopet nekaj stah polastil. Kakor so se prej bali angleško-ruske vojske, tako se sedaj bojé, da bi se ne napravilo angleško-rusko sporazumljenje, za katerim bi morala Turčija stroške plačevati.

Lahov ob Rudečem morji po Masani in Asabu je vedno manj. Silna vročina, dan na dan v senci po 34° C. mori in pobira jih ravno tako, ka-

kor mrzlica in druge po tropičnih krajih poletni čas običajne bolezni. Ne bo dolgo in iz Neapolja morala bo odriniti druga ekspedicija na obali rudečega morja, če bodo sploh še želeli ondi vojno službo opravljati. Toda tudi druga ekspedicija ne bo nič opravila, ter bi pač bolje storila, ko bi lepo doma ostala, kakor pa da nosi svojo kožo v Masano na prodaj. Poleg tega je pa pomenljiva tudi še silna nezadovoljnost med laško armado ob rudečem morji. Ta namreč vidi, koliko so angleški vojaki gledé plače na boljem memo laških in — mrmrá. Vsled tega šla je tudi vsa navdušenost raket živžgat, s katero so se na rudeče morje peljali. Radi bi se sedaj vrnili, ko bi jim to le mogoče bilo brez škode in brez sramote, ali ne jedno in ne drugo se jim ne bo posrečilo. Škode, ki jo že imajo po izvanrednih izdajkah za ekspedicijo in ki bo še dan na dan večja, jim nihče ne povrne; sramota, da so zarad nepremišljenosti take korake napravljali, jim pa ostane in te jim nikdo ne zbrise. Vkljub temu bilo bi pa za Lahe mnogo boljše da poberejo kopita in gredó ter tako rešijo, kar se dá še rešiti. Da ne bodo tega storili, temveč ravno nasprotno, je skoraj za gotovo. Naj le tiščé z glavo skozi zid, bomo videli, kje bo prej luknja ali v zidu ali v glavi!

Domače novice.

(G. prof. Šuklje in „Slovenec“.) Znano je našim čitateljem, da je g. Šuklje zarad uvodnega našega članka (glej „Slov.“ št. 94), v katerem smo popisovali po poročilu sedmih drž. poslancev njihovo postopanje pri ministru grofu Taaffeju o dolenski železnici, tirjal preklic, ali popravek. V svojem nam narekovanem popravku g. Šuklje popisuje, kaj je on z ministrom govoril, kaj pa je minister grof Taaffe njemu rekel. G. profesor, mar li je to preklic in popravek našega poročila? Ker smo naravnost odrekli — morali odreči — ta, po prof. Šukljeju zvani popravek v „Slovenec“ objaviti, je g. profesor žugal tožiti, kar je res tudi storil. — Včeraj, 11. junija, imela bi biti obravnava pri mestni deleg. sodnji. Se vé, da je vrednik „Slovenca“ pokorno prišel ter se c. kr. sodnji s pooblastilom predstavil. A reklo se mu je: Danes ne bo obravnave; morala bo biti preložena, ker ni gotovo, če je gosp. prof. Šuklje prejel odlok obravnave. Prejemni list podpisan je le od nekega šolskega sluga. Kaj je hotel vrednik „Slovenca“? Pač je malo ugovarjal, da mu je to neljubo; da bi tožbe sploh treba ne bilo, ker lahko vsak spozná, kdor le čita pazno oba lista. A ker si je vrednik mislil, da morate obe stranki vendar gotovo vediti za dan tožbe, je tiho brez pismenega ugovora odšel in tudi v „Slovenec“ o tem ni ničesar rekel.

A kako se danes vredništvo začudi, ko čita v „Slov. Narodu“: „Oba (vrednika namreč „Slovenec“ in „Slov. Naroda“) sta prišla o pravem času, a čakala zaman, kajti njega ni bilo, ampak poslal je brzojavko, da ne utegne.“ — Zakaj se ta odgovor ni dal vredniku „Slovenca“, če se je sicer pri c. kr. sodnji vedelo za to brzojavko pred njegovim odhodom? Gotovo bi vrednik ne bil pozabil strogo vgovarjati takemu preloženju obravnave, ker stranka, ki k obravnavi ne pride bo „kontumacirana“, t. j., bode obsojena ter pravdo zgubi. Kakor kaže, se g. prof. Šuklje kar le norčuje s sodnije, ki mora dvojno delo imeti mesto enega, in z vrednikov, ki sta oba vrednika dnevnikov. Pa — g. profesor ni utegnil priti? Mar li tudi ni utegnil zastopnika poslati? Mar li vrednik dnevnika nima toliko dela kakor kak profesor? Gotovo mnogo več, ker profesor dopolni svoje dve, tri, štiri ure in je prost; kedar pa je vrednik dnevnika prost? G. Šuklje kot bivši vrednik bi imel to vedeti, naj bi tudi profesor Šuklje ne vedel.

(Cesarjev dar) 100 goldinarjev prejela je občina Št. Vid pri Vipavi v pokritje stroškov za izgotovljen vodotok.

(Mil. knezoškof dr. Jakob Misija) se odpeljejo jutri z opoludnevним gorenjskim vlakom na birmovanje, ter bodo pričeli birmovati prihodnjo nedeljo v Gradu (na Bledu).

(Slovesno vmeščenje) Ljubljanskega župana g. Petra Grassellija vršilo se bode v ponedeljek, dne 15. t. m., ob 11. uri dopoludne v mestni dvorani.

(Povišani so naslednji profesorji) iz IX. uradniškega razreda v VIII. razred, toraj dostojanstvo zlatega ovratnika, gg.: Josip Marn, Maks Pletršnik in Friderik Žakelj na Ljubljanski

gimnaziji in Emil Ziakowski na tukajšnji veliki realki. Častitamo prav iz srca!

(Deželne sodnije predsednik) ranjki g. Ivan Kapretz je bil v Ljubljani rojen, je v Ljubljani študiral, na Dunaji juridične študije dovršil, od koder se je zopet v Ljubljano povrnil, kjer je stopil pri c. kr. deželni sodnji za avskultanta. Tu in pri c. kr. državnem pravdnistvu služboval je potem tako dolgo, da je postal na radost skupnega prebivalstva Kranjske dežele najvišji sodnik v deželi. Kapretz je bil izvrsten uradnik, dober ter prijazen človek. Naša dežela ga bo pogrešala. Naj v miru počiva!

(Dobitki za tombolo) razpostavljeni so na Velikem trgu pri Karingerji.

(Pripravljanje za premeščenje muzejnih zbirk v Rudolfinum) se je že pričelo; dotični muzejni prostori v licealnem poslopji so toraj za javni pohod zaprti.

(Na Velehrad in v Prago) odpelje se s slovenskim vlakom 16 pevcev Ljubljanske čitalnice. Nastopali bodo na Dunaji, v Olomuci, v Pragi in Brnu, ter se zato že prav pridno urijo. Tudi na Velehradu bodo pri slavnostni službi božji peli slovansko mašo. — Prepričani smo, da bodo izvrstni naši pevci povsod pridobili si srca občinstva in da jim je posebno v Pragi zagotovljeno burno priznanje.

(V českem narodnem gledališču v Pragi) bodo slovenski gostje navzoči pri dveh predstavah. Prvi večer bode se pela slavnega Františka Dvořaka krasna opera „Dimitrij“; drugi večer pa predstavljali Ladislava Stroupežniškega razkošni izvirni veseli igri: „Zvíkovský rarášek“ in „Paní minemistrová“. — Po dnevi bodo si ogledali vse znamenitosti Praške, posebno starodavni Višehrad, na katerem je stolovala Libuša in pa staroslavni kraljevski grad na Hradčanech. Ako bode mogoče, priredil se bode tudi kratek izlet v lepo okolico Praško.

(Veterani Kamniški in Domžalski) imajo prihodnjo nedeljo svojo cerkveno slovesnost, ktero bo imel prečast. gosp. kanonik Klun v Goričici ob 10. uri dopoludne.

(P. Vilibald Sever) je začasno sekulariziran in sprejet v Tržaško škofijo.

(Priprave za zgradbo dolenske železnice) pričele so se tudi že v generalnem nadzorništvu avstrijskih železnic s tem, da so jeli študirati načrt železnice iz Ljubljane v Kočevje ob enem se pa železnica traira. Kakor je znano, so napravljeni trije razni načrti. Glavni načrt gre iz Ljubljane preko Kočevja na Karlovško-Reško železnico; drugi načrt kaže nam progo iz Ljubljane v Novo mesto in od tod na Kočevje. Tretja proga oziroma še le načrt za njo začena se v Krškem in gre preko Novega mesta v Kočevje, ter bi se podaljšala do Rakeka. Da ima največ smisla za nas in za vse Dolenjce proga Ljubljana-Novo mesto, ki se mora pa do hrvaške železnice potegniti, verjel nam bo vsakdo brez dokaza rad.

(Več tatov in roparjev) bilo je letos iz ječe spuščenih in ti so svoje rokodelstvo zopet takoj ondi pričeli, kjer so ga pred leti pustiti morali, ker so jih orožniki k temu prisilili. Ti potepuhi so sedaj svojo pozornost posebno na Kranjski okraj obrnili in je bilo ondi že več živine pokradene. Med to je bilo sedem prešičev, ena krava, eno tele, pa tudi denarja se ti „reveži“ ne branijo. Tudi v Kamnigoric in v sosednjih vaseh poskušali so na več krajih vlomiti, pa so jih povsod s krikom odpodili. Ker se je med ljudstvom govorica raznesla, da so se roparji po gorenjskih gojzdi naselili, sklical je c. kr. okrajni glavar Kranjski v Šenčur 9. t. m. velik shod zaupnih mož iz sosednje gorenjske. Ondi so sklenili na današnji dan vse gojzdove prestakniti. Sto in petdeset kmetov dvignilo se je danes zjutraj pod vodstvom 14 orožnikov v 7 oddelkih, da polové in pozapró, če bi slučajno res na kaj naleteli. Sicer se pa po Gorenjskem grozne reči o roparjih govore, ki menda neki posebno na posamične ženske pazijo. Da je pa večinoma izmišljeno, pač ni treba pristavljati.

(Najnovejša slovenščina.) Prejeli smo sledeče vrstice: „Ne morete si misliti, kako sem nevoljen kolikorkrat berem v naših leposlovnih ali političnih listih obliko: v Slovenih, v Nemcih...! Tudi Vi ste pisali že: v Čehah, in včeraj sem spet čital v čenjenem Vašem časopisu: v Rusih. Ne vem, kako se dá opravičevati ta oblika. Vzeta je gotovo iz hrvaščine, češ, s tem se približujemo Hrvatom. Le-ti res pišejo: u Hrvatah..., ali to ni lokal, temveč

Tržaškega magistrata postavljen župan, je zvedel, da ima cesarica namen na Prosek priti, zato je šel on ravno isti dan, 22. januarja t. l., malo pred poludnem doli proti Miramaru, da bi tam zvedel dan, kdaj ima cesarica gori priti. Blizo srede poti pa sreča pred omenjene nepoznane tri gospe, ter vpraša, ker so prišle po poti od Miramara, je-li one kaj vedó, kdaj da pride cesarica na Prosek, da bi jej ljudstvo napravilo dostojen sprejem. Pa ena od tistih mu odgovori, da naj se toraj le potruži doli v grad, kjer bo že utegnil to zvedeti, kar želi. Ko pa res popraša zdolej v gradu, mu povedó, da cesarica je malo popred že odšla z dvema gospicami na Prosek. Zdaj so se mu odprle oči, da so bile ravno one tri gospe, ktere je malo pred nagovoril, med kterimi je ena gotovo cesarica, kakor je tudi res bila. On hiti zopet nazaj domu; pa cesarica in one dve dvorne gospice so med tem že odšle po drugi poti iz Proseka nazaj v Miramar. Tako je bila neki vsa ta zadeva, kakor mi je pravil sam g. župnik. Dalje mi je povedal tudi to, da ko je bil novi Tržaški prošt, dr. Š., kmalo po tem pri avdi-jenci zarad njegovega imenovanja pri cesarju, ga je vprašal Njih Veličanstvo, kakošen je nek ta župnik na Proseku, da ga ni še njegova soproga spoznala?!

(Konec prih.)

genitiv; ako bi hoteli že posnemati Hrvate, morali bi pisati: v Slovencev, v Čehov. . . ., kar bi se pa vsem Slovencem zdelo jako čudno. Hrvatje sami se čudijo tej naši novi obliki, ktera nas od njih le oddaljuje. To velja tudi o nekterih drugih oblikah, ktere so se začele tu in tam rabiti mesto že vpe-ljanih pravilnih oblik; n. pr. izrečno, gaslo. . . . *)

(Sprememba imena) kake vasi ali kakega mesta v drugo je tako važna zadeva, da je rešitev takih prošnja, oziroma dovolitev spremembe ministerstvo notranjih zadev sebi pridržalo.

(Postavo o potepuhih) prinaša potrjeno več-rajšnja „Wr. Ztg.“. S to se bo celemu cesarstvu velika dobrota skazala; naj bi se le povsod strogo izvrševala. Za potepuha smatra se po tej postavi vsak, kdor se brez dela okoli potika in ne more dokazati, o čem se živi. Kazen za take odločena je hud zapor od enega do treh mesecev. Kaznovali se bodo dalje tisti, ki po javnih krajih od hiše do hiše beračijo, ali pa zaradi lenobe za miloščino nadlegujejo; dalje vsak, kdor otroke k beračenju za-peljuje, pošilja ali jih drugim v to prepušča. Vsak tak bo zaprt osem dni do treh mesecev. Redarstvo ima pravico od ljudi, ki so še pri moči, pa nimajo nikakega posla in nikakega premoženja in so sploh javni varnosti nevarni, zahtevati, da se morajo v določenem času preskrbeti s primernim delom, ki jih bo pošteno živelo. Če bi ne vbogali, se zaprejo na 8 dni do 3 mesecev. — Vsaka občina, ki ima take ljudi, ima pravico odkazati jim pošteno delo proti odškodnini ali proti živemu. Ako tak postopač dela ne sprejme, naj se zapre od 8 dni do 1 me-seca. Kaznovanje nesramnic, ki same sebe proda-jajo, prepuščeno je redarstveni oblastnji. Ako take nesramnice vkljub policijski prepovedi za svojim ne-čistim zaslužkom hodijo, ali se sploh v tem smislu policijskim naredbam protivijo, naj se kaznujejo od 8 dni do 3 mesecev; ako pa gredo po nečistem za-služku dobro vedo, da imajo ostudno bolezen, ali če daje javno pohujšanje, ali mladost zapeljuje, naj se zapró od 1 do 6 mesecev v hud zapor. Sodnija ima pravico pri obsodbi potepuhov izreči po pre-stani kazni prestop v posilno delavšnico. Mladotne osebe se lahko denejo v posilno delavšnico, če so zakrivile kako reč, ki le zaradi tega ni hudodelstvo, ker zločinec ni imel še postavne starosti. Popolnoma zanemarjeni otroci se smejo tudi v posilno delav-nico vtakniti, ako za-nje sploh ni nobenega drugega pripomočka več, da bi se poboljšali.

Razne reči.

— Toča je pobila po Solnograškem na 9. t. m. Sla je med silnim viharjem debela, kot golobje jajca in vse do čistega potolkla kar je dosegla. Drevje stoji okleščeno in obeljeno, polja vničena, da so morali žito za klajo pokositi, po to-varnah so pa okna pobita. Bog je nas obvaruj te nesreče!

— Toča in ploha vsula se je na Českem v Opočenski okolici 7. t. m. Zetev je popolnoma vničena, polje pa tako izdelano, da več let ne bo za nobeno rabo, ker je ploha boljšo prst odnesla. Rev-ščina je grozna! Ko bi si vendar kmetje svoje poljske pridelke ob pravem času zavarovali proti škodi po toči!

Telegrami.

Dunaj, 12. junija. „Wr. Ztg.“ razglša postave o pomnožitvi bakrenega denarja, o bramovski sodniji; dalje cesarsko določbo, da se izplača poplavljenec leta 1884 v Ga-laciji 150.000 goldinarjev za podporo, ktere ne bo treba vrniti, 300.000 goldinarjev dá se jim pa na posodo brez obresti.

Petrograd, 12. junija. V Grodnem je bil predvčeranjem velik požar, ki so ga še le včeraj pogasili. Tri četrti mesta je vničenega in med temi najlepše ulice, mnogo cerkvá in vladno poslopje. Škoda znaša milijon rub-lev. Človek ni nobeden zgorel.

Pariz, 11. junija. V Thierskem sodišči so se podrle stopnjice, ker se je preveč lju-

*) Prav imate. V „Slovenca“ se ta oblika ravno ni mno-gokrat nahajala, ker vselej smo zbrisali, kolikorkrat smo jo za-pazili, a včasih se le prikrije in prezre. Ravno tako je res z mnogo drugimi izrazi in besedami. Kar je bolj ptujega, bolj nenavadnega, to je bolj „nobel“ in nekteri slovenski pisa-telji (ali pisači?) ponavljajo take besede in izraze toliko časa, dokler mislijo, da so se vdomačili in potem — so slovnični! Ali kaj li?! Znaniti po priliki kaj več v tem. Vred.

dij k sodnijski obravnavi gnjetlo. 24 oseb je mrtvih, 164 pa poškodovanih.

London, 12. junija. Pravijo, da bo Glad-stone prošnjo za odstop umaknil, da ostane še na dalje na čelu kabinetu.

Umrli so:

10. junija. Janez Kapretz, predsednik c. k. deželne sodnije, 63 let, Kongresni trg št. 1, pljučna tuberkuloza.

Tujci.

10. junija.

Pri **Maliču**: Maks Daffner, k. pruski uradnik, s soprogo, iz Neisse-a. — Emil Robitschek, trg. pot., z Dunaja. — Less-ner, Pressburger, trgovec, z Dunaja. — Filip Klemperer, tr-govec, iz Prage.

Pri **Stonu**: Janez Kutebeindi, zasebnik, iz Grškega. — Henrik Möller, živinski trg., iz Hamburga. — C. Haltendorf, trg. pot., iz Altone. — Henrik Brammer, A. Epler, trg. pot., z Dunaja. — M. Taussig, trg. pot., iz Prage. — G. Kosak, trgovec, iz Trsta. — Arko, vinski trgovec, iz Zagreba. — Dr. Fr. Vaušek, c. k. okr. sodnik, iz Gornjega grada. — Vojteh Gaudia, gojzdar, iz Zobelberga.

Pri **Avstrijskemu caru**: Mirosl. Bidschhof, dijak astro-nomije, z Dunaja. — Maks Rosenfeld, jurist, z Dunaja. — J. Koror, iz Ustave. — Franc Verbič, posestnik, iz Borovnice.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12 junija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 55 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 20 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	98 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	859 „ — „
Kreditne akcije	288 „ — „
London	124 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 85 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 86 „
Nemške marke	60 „ 90 „

Od 11. junija.

Ogerska zlata renta 4%	98 gl. 90 kr.
„ papirna renta 5%	92 „ 95 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gl. 99 „ 25 „
„ Länderbanke	95 „ 70 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	563 „ — „
„ državne železnice	298 „ 25 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	210 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 127 „ — „
4% „ „ „ 1860	500 „ 138 „ 80 „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 167 „ 50 „
„ „ „ 1864	50 „ 165 „ 50 „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ 25 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 17 „ 75 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	113 „ 50 „
„ Ferdinandove sev.	106 „ — „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „

Za darila mladini

o raznih prilikah, pa tudi odrasčenim, posebno pri-poročamo naslednje spise, katerim je spisovatelj č. g. Ant. Kržič in so zdaj naša lastnina:

Izgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov krščanstva.

- I. del, drugi natis 1882 str. VI, 151.
II. „ „ „ 1885 „ V, 160.
III. „ prvi „ 1883 „ IV, 172.

Vsaki zvezek stane mehko vezan 30 kr., kart. 40 kr.

V posebnih sešitkih se tudi dobi:

Sv. Germana, izgled krščanske potrpežljivosti.

Cena 5 kr.

Sv. Marije Magdalene Paciške mladostna leta.

Cena 5 kr.

To delo je že po „Zg. Danici“ dovelj znano. Ko se je tudi v posebnih zvezkih izdalo, je bilo z veseljem sprejeto, po raznih časnikih vgodno ocenjeno in jako priporočano. — Posebne pred-nosti tem zvezkom so: 1. Zanimljiva in raznovrstna tvarina iz raznih stanov in časov. O njej piše pisatelj v uvodu I. zvezka: „Menim, da prav sodim, če pravim, da med drugim so zlasti lepe zgodbe in zgledi tisto oralo, katero najglo-bočje seže v rahljo zemljico mladostnega srca in ob enem zaseje v njem seme, ki ne more ostati brez dobrega sadu. In sicer pred vsem take zgodbe, pri katerih ni treba mlademu čitatelju še vpraševati, so li resnične ali ne?“ Tvarina je tako razdeljena, da se v prvem zvezku opisujejo zgledi iz sedanjega veka; drugi zvezek sega že bolj v oddaljene čase; slednji pa se čedalje bolj bliža začetku krščanstva. — Pridjalo bi se še lahko mnogo, kakor pravi pisatelj v uvodu III. knjige, a knjiga bi se morala podražiti in marsikaj bi se moralo ponavljati. Zdjaj pa je zlasti poskrbljeno za različnost in mikavne prizore. 2. Lahko umevna pisava. „Cvetje iz vrtov sv. Frančiška“, ki se samo odlikuje po lepi slovenščini, piše (I. l. 9. zv.): „Mi vsm našim bralcem, zlasti starišem, katehetom in učiteljem, ki imajo mladim za dobro, tečno berilo skrbeti, toplo pri-po-ročamo te lepe knjižice. Našli bodo v njih tisto priručno, detečje ljubeznivo pisavo. . . .“ Posebno rabno dela knjigo to, da je vsak večji popis razdeljen v več oddelkov s primernimi napisi, uvodi itd. 3. Namen, v resnici koristiti mladini, ki tu lahko razvidi, kako so mladi svetniki in svetnice se morali vojskovati in premagovati, da so to postali, kar so. Zato tudi prof. A. Zupančič v „Pastirstvu“ (I. del, str. 230) posebej priporoča gg. katehetom te knjige. 4. V primeri z družini enakimi knjigami jako nizka cena! Zeleti je toraj, da se to koristno delo še pridniše razširja med Slovenci nego do zdaj.

(5)

Katoliška Bukvarna.

Prodam

17 letnikov (1863/80) „Slov. Prijatelja“.

Prvih 5 letnikov v usnje vezanih po 1 gl., drugih 12 letnikov broširanih po 80 kr.; vse skupaj za 13 gl.

„Zgodnja Danica“

od 1851/80. leta, letnik po 60 kr., skupaj za 16 gl.

(1) Josip Žirovnik
v Begunjah pri Čérknici.

Krščanski nauk

za

Prvence.

(Prvo in drugo šolsko leto.)

Sostavil

Simon Zupan,

katehet.

Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofijstva Ljubljanskega.

Druzega natisa.

Cena: mehko vezan 12 kr., trdo vezan 16 kr.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštanim povzetjem

Marijacelske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo iz-vrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodec, bitje srea, zaba-sanje, gliste, bolezn na vra-nici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozar-jamo, da se tiste istinite Ma-rijacelske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper pro-tin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim zna-menjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezn na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na **Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr.** ter si ga nemudoma naro-čim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popol-nim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev pro-tinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bol-niku v jednaki bolezn priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpriznrišo zahvalo, vsem spoštova-njem vdani

Franc Jug,

posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izberno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in begavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživiljače, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden zavojs s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavojs.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.